

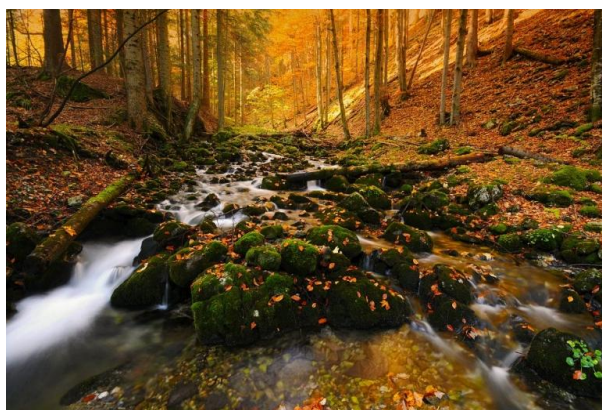
Pieninský školák

Školský časopis

2011/2012

ZŠ s MŠ
Veľký Lipník
Ročník III.
Číslo 1

OBSAH

Začiatok školského roka.....	3
Zber papiera.....	3
Cezpoľný beh.....	3
Deň ochrany človeka a prírody.....	4
Čisté hory a potoky.....	4
Recyklujeme správne? Súťaž o najťažšie RECY-vrece.....	5
Ži a nechaj žiť.....	5
Jesenná šarkaniáda.....	6
Veterný vrch.....	6
Október – mesiac úcty k starším ľuďom.....	7
Zeleninový a ovocný týždeň v ŠKD.....	8
Ovocný popoludnie žiakov II. stupňa.....	9
Exkurzia deviatakov.....	10
Technická olympiáda.....	10
Z ríše zvierat: Medveď hnedý.....	11
Jaguár.....	11
Zázračná moc kapusty.....	12
Starostlivosť o zuby.....	12
Čaj, zdravie a chladné dni.....	13
Logické okienko.....	14
Zasmejme sa.....	15
Uhádnime.....	15
Múdrosť ukrytá v pranostikách.....	15
Regionálne zaujímavosti: Pieniny 1.....	16
Móda Jeseň 2011.....	17
Móda Zima 2011.....	17
Mikuláš.....	18
Prvý sneh.....	18
Tekvicové ikebany.....	19
Koníky zo slamy.....	19
Ozdobné fľaše.....	19

Začiatok školského roka

Po predĺžených prázdninách žiaci opäť sadli do školských lavíc, učitelia za katedry. Aj tento školský rok slávnostne otvorila pani riaditeľka svojím príhovorom.

V tomto školskom roku školu navštevuje 150 žiakov, z toho 13 prvákov, ktorí sa na tento deň určite už dlho veľmi tešili. Prvýkrát do našej školy prišli aj siedmi piataci z Lesnice, jedna piatačka a jeden štvrták z iných ZŠ. Všetkým žiakom prajeme veľa úspechov, zábavy a hlavne jednotiek v celom školskom roku!

Sabina Bjalončíková 5.ročník, Kristína Koščová 8.ročník

Zber papiera

V minulom školskom roku bola v júni vyhlásená súťaž v zbere papiera. Úlohou súťažiacich bolo priniesť čo najviac kg rôzneho druhu papiera. Žiaci nosili rôzne druhy novín, časopisov, letákov a aj kartónový papier. Cieľom súťaže bolo viesť žiakov k návyku recyklovať odpad.

Na prvom mieste sa umiestnila **Anička Labovská** z 2. ročníka, ktorá priniesla až 130 kg papiera, na druhom mieste bol **Jakub Špes** a **Julka Špesová** z 3. ročníka. Každý z nich doniesol 84 kg papiera. Tretie miesto získal **Kristián Grudecký** zo 4. ročníka, ktorý doniesol 80 kg papiera.

Do súťaže sa zapojili žiaci z každej triedy, ale najviac papiera doniesli štvrtáci, až 264,5 kg papiera. Spoločne sa vyzbieralo až 1905,7 kg papiera.

Adam Tešla 5. ročník

Cezpoľný beh

Dňa 5.10. 2011 sa konalo okresné kolo v cezpoľnom behu. Po viacerých rokoch sme sa dočkali okamihu, kedy naši žiaci stáli na stupni víťazov. Hoci nám tesne „ušlo“ prvé miesto, aj druhé miesto nás všetkých veľmi teší a našim reprezentantom Marošovi Lipnickému z 8. ročníka a Markovi Gluchmanovi a Jankovi Gondekovi z 9. ročníka srdečne blahoželáme.

Sabina Bjalončíková 5. ročník, Amika Grigľáková 8. ročník

Deň ochrany človeka a prírody

V krásny jesenný deň 16. 9. 2011 prišli všetci žiaci do školy športovo oblečení, pretože okrem teoretickej časti ich čakalo množstvo súťaží na ihrisku. Súťažili v hode na cieľ, ktorá skupina za najkratší čas preniesie raneného, šikovnosť ukázali skupinky aj v skladaní puzzle, lúštení morzeovky, v štafetovom behu, v kope na bránu, či v prenose vody.

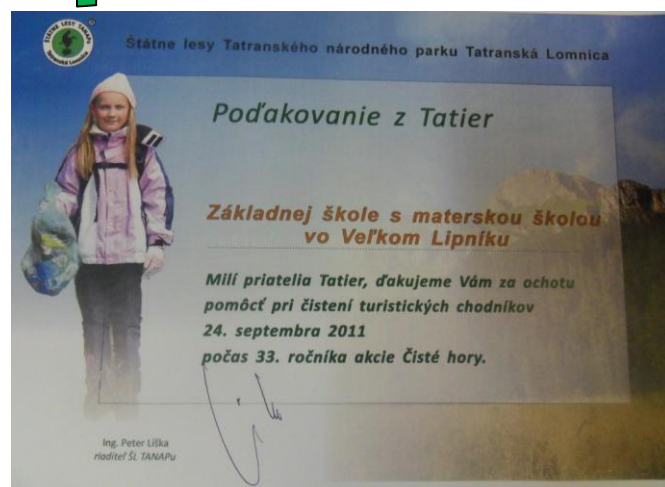
Na **1. mieste sa umiestnili ôsmaci**, na 2. mieste deviataci, na 3. mieste šiestaci, na 4. mieste siedmci a na 5. mieste piataci. Pri každej športovej disciplíne bola veľká zábava a veselo.

Erika Laindová 5. ročník, Michal Gdovin 6. ročník

Čisté hory a potoky

V sobotu 24.9.2011 sa zapojilo aj 14 žiakov našej ZŠ do akcie „Čisté hory a potoky.“ S ochotou vyčistiť Pienap v okolí Lesnice a Červeného Kláštora prišli: Michal Gdovin, Peter Labant, Marko Gluchman, Adam Tešla, Vasil Labovský, Dominik Borovský, Mária Gdovinová, Frederika Zajacová, Veronika Labantová, Matúš Borovský, Vlado Bočkaj, Valéria Grigl'áková, Mirka Kul'andová, Sebastián Labovský. Účastníkom akcie dali štátne lesy Tanapu na pamiatku diplom s poďakovaním za pomoc pri čistení turistických chodníčkov. Dúfame, že chuť urobiť naše životné prostredie o niečo krajšie, budú mať žiaci minimálne v takom počte aj v budúcnosti!

Frederika Zajacová 5. ročník, Michal Gdovin 6. ročník

Recyklujeme správne-Súťaž o najťažšie RECY-vreće

V dňoch 5. a 6.10.2011 naša škola usporiadala súťaž pod názvom: „Recyklujeme správne - súťaž o najťažšie žlté RECY- vreće.“

Úlohou žiakov bolo doniesť prázdne PET fľaše, postláčať ich a naplniť nimi žlté vrecia určené na plasty. Víťazom sa stal ten, koho vrece bolo najťažšie. Do súťaže sa zapojilo 14 žiakov. Výsledky boli zaujímavé, pretože najťažšie vrece vážilo vyše 12 kg. Spolu sme vyzbierali 119,30 kg, čo je 8,52 kg na jedno vrece.

Víťazkou sa stala **Miroslava Kuľandová** z 5. ročníka, ktorej vrece vážilo 12,01 kg, na druhom mieste sa umiestnila **Júlia Špesová** z 3. ročníka, s vrecem ťažkým 11,85 kg a na treťom mieste s vrecami váziacimi 11,55 kg sa umiestnil **Jakub Špes** z 3. ročníka a **Anna Dudláková** z 9. ročníka.

Barborka Bartková, Frederika Zajacová 5. ročník

Ži a nechaj žiť

V stredu 19. 10. 2011 sme si vypočuli moderný výchovný koncert „Ži a nechaj žiť.“ Dvaja hudobníci z umeleckej agentúry AMOS vo svojom hudobno-vzdelávacom programe poukázali na rôzne formy násilného správania a intolerancie, dotkli sa problému rasizmu a šikanovania, poukázali na pozitíva a negatíva internetu, zdôraznili negatíva pri fajčení, alkohole a omamných látkach. Dozvedeli sme sa, že v cigarete sa nachádza až okolo 4000 rôznych škodlivých látok a zaujímavosťou pre nás bola aj kyberšikana. Vysvetlili nám, že je to moderná forma šikanovania cez elektronické médiá. Upozornili nás, aby sme s cudzími ľuďmi cez internet radšej „nechatovali“ a rozhodne aby sme im nedávali svoje osobné údaje, lebo môžu byť zneužitú. Varovali nás aj pred „internetovými klamármi,“ ktorí sa môžu vydávať za našich rovesníkov, ale v skutočnosti môžu byť oveľa starší a ich cieľom je najčastejšie zneužitie mladých.

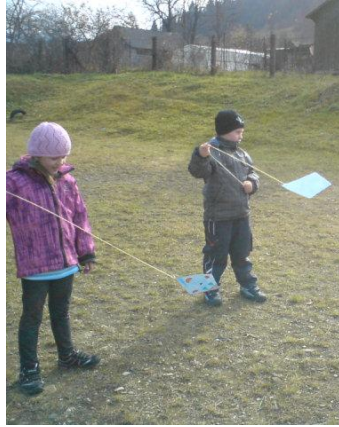
Program pozostával nielen z hovoreného slova, ale aj z populárnych piesní, ktoré priamo nadväzovali na to, čo bolo povedané. Vypočuli sme si viaceré skladby od známych slovenských aj zahraničných interpretov. Súčasťou programu boli aj otázky k jednotlivým témam a niektoré časti boli pripravené aj formou súťaže, napr. kto prvý praskne balón.

Adam Tešla, Pavol Mamrilla 5. ročník

JESENNÁ ŠARKANIÁDA

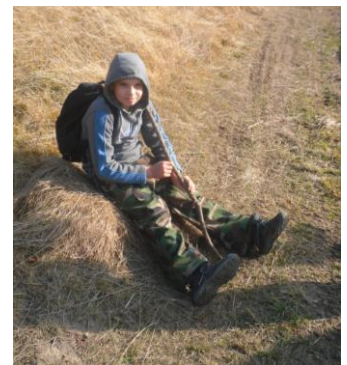
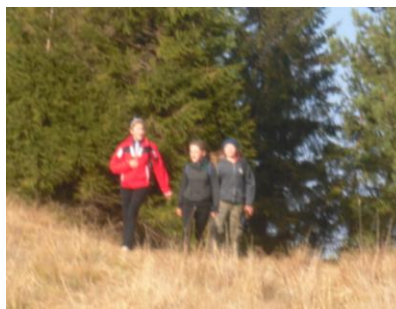
V teplých jesenných septembrových dňoch si žiaci v ŠKD zhotovili šarkany a aby im lepšie lietali prilepili si ich na balóny, ktoré si tiež pomalovali šarkaníkmi. Po zhotovení všetkých šarkanov šli na školské ihrisko a nechali šarkanom voľnosť v lietaní. ☺

Helena Podolská, Barbora Bartkovská 5. ročník

Veterný vrch

V sobotu 5. 11. 2011 bolo 19 žiakov z druhého stupňa s pani učiteľkou Špesovou a Obroktovou na Veternom vrchu, ktorý má výšku až 1112 m n. m. Tento vrch nepatrí do Pienin, pretože sa nachádza na opačnej strane, ale je súčasťou vrchov Spišskej Magury. Začiatok túry bol na Stráňanskom kopci odkiaľ sa pešo pokračovalo cez Veterný vrch až do Veľkého Lipníka. Trasa bola dlhá približne 13 km s prevýšením asi 500 m. Okrem krásneho výhľadu na okolie a príjemnej prechádzky bola aj opekačka. Každému opečená slaninka alebo špekačky v prírode veľmi chutili.

Pavol Mamrilla 5. ročník

Október - mesiac úcty k starším ľuďom

Pri príležitosti mesiaca úcty k starším ľuďom aj tento školský rok žiaci z ŠKD v dňoch 10. a 11. októbra navštívili starších občanov obce. Táto milá tradičná akcia sa konala už po siedmy krát.

V tomto roku deti počas troch popoludní potešili 12 domácností a pätnástich starkých. Aj keď niektorých vyrušili pri práci, všetkých dojala pieseň „Živite ľudje...“ a veršičky básne „Dedinôčka moja.“ Každý dôchodca dostal od žiakov na pamiatku živý kvet a detskými rúčkami vyrobený pozdrav.

Pani Čarnotová v ten deň žiaci doma nenašli. Ale ona ich prekvapila ešte viac tým, že prišla medzi ne do družiny. Tam jej žiaci odovzdali darčeky, a zároveň ju poprosili o to, aby im porozprávala o svojom detstve a živote. Beseda ich veľmi upútala a mnohí z nich si možno uvedomili v danej chvíli, čo všetko majú a začo môžu byť vďační svojim rodičom.

Zeleninový a ovocný týždeň v ŠKD

V ŠKD bol **tretí októbrový týždeň zeleninovým týždňom**, pretože každý deň mali aktivity zamerané na zeleninu. V prvý deň si rozdelili zeleninu podľa druhov na koreňovú, listovú, plodovú, hlúbovú, strukovú a cibuľovú. Na druhý deň mali možnosť urobiť výstavku z vlastnej zeleniny, ktorú si doniesli z domu a čo najestetickejšie ju aranžovať do košíkov.

V ďalšie dni mali zeleninové hádanky, vytvárali výtvarnú koláž zameranú na zeleninovú misu a v posledný deň si samostatne pripravili zdravý olovrant zo zeleniny. Vyskúšali si zdravé recepty starých mám, napríklad chlebík s cesnakom, s domácou bravčovou masťou a cibuľkou, tiež urobili rožok s maslom a s nastrúhanou mrkvou.

Počas **druhého novembrového týždňa** prebiehal v ŠKD **ovocný týždeň**, počas ktorého si žiaci mohli uvedomiť, že ovocie je dôležitou zložkou v našej strave hlavne kvôli vitamínom a minerálom, ktoré sa v ňom nachádzajú. Žiaci si aj ovocie rozdelili podľa druhu na kôstkovice, malvice, bobule a na južné ovocie, ktoré sa k nám dováža zo zahraničia a domáce ovocie, ktoré sa dá vypestovať aj v našich prírodných podmienkach.

Počas ďalších dní žiaci kreslili fantastické ovocné stromy a vytvárali formou koláže ovocný tanier. Okrem toho nechýbali hádanky o ovocí, spievanie piesní a recitovanie básní zameraných na rozličné druhy ovocia. Posledný deň vyvrcholil prípravou ovocnej bomby, ktorú tiež pripravili detské rúčky. Prekvapili hlavne krásnym aranžovaním ovocných tanierov.

Ovocné popoludnie druhého stupňa

Posledné popoludnie v škole pred jesennými prázdninami 27. 10. 2011 bolo venované zdravej výžive. Žiaci druhého stupňa si priniesli do školy ovocie a v triedach po vyučovaní pripravovali ovocné šaláty. Spoločná ochutnávka všetkých šalátov prebiehala na školskej chodbe. Všetky šaláty boli výborné, pretože v priebehu pár minút boli všetky misky prázdne.

Pavol Mamrilla, Helena Podolská 5. ročník

Deň otvorených dverí pre deviatakov

V októbri 27. 10. 2011 boli naši deviataci na deň otvorených dverí v Starej Lubovni na SOU Jarmočnej. Prezreli si tam školské priestory, chlapcov zaujali najmä odbory: murár, tesár, a kuchár. Dievčatá mali na zvaženie prevažne marketingovú pracovníčku, čašníčku, kuchárku, či kaderničku.

Žiaci tejto strednej školy im porozprávali o systéme učenia, hlavne striedaní teórie v škole a praxe v podnikoch, v niektorých prípadoch aj v zahraničných. Ukázali im učebne, previedli ich po celej škole a mali pre nich pripravené aj ochutnávky z jedla, či ukážky ich doterajších prác v daných študijných odboroch. Dokonca tam mali možnosť stretnúť bývalých žiakov našej základnej školy, ktorí navštevujú túto strednú školu. Možno sa aj niektorí naši deviataci rozhodnú pokračovať v štúdiu na tejto škole.

Sabina Bjalončíková 5. ročník, Annamária Grigľáková 8. ročník

Technická olympiáda

V novembri sa uskutočnila v CVČ Technická olympiáda, na ktorej boli žiaci Vasil Labovský z 9. ročníka, Sebastián Labovský z 8. ročníka a Dominik Borovský zo 7. ročníka. Bratia Labovskí súťažili v kategórii A, kde ich úlohou bolo z teoretickej časti vyplniť test a z praktickej časti vytvoriť luskáčik na orechy. Obsadili pekné 2. miesto.

Dominik Borovský súťažil v kategórii B. Jeho úlohou bolo tiež správne vyplniť test a vytvoriť svietnik. Dominik vyhral 1. miesto, a preto jemu i bratom Vaskovi a Sebastiánovi, ale aj pani učiteľke Špesovej zato, že ich dobre pripravila, gratulujeme a ďakujeme im za reprezentáciu našej školy.

Sabina Bjalončíková 5. ročník, Annamária Grigľáková 8. ročník

Z RÍŠE ZVIERAT... Medveď hnedý

Medveď hnedý je najväčšia európska šelma a zároveň nekorunovaný kráľ našich lesov. Na Slovensku sa pri prechádzkach prírodou môžeme stretnúť s medveďom hnedým. Žije samotársky v tichých a ťažko prístupných miestach, kde je dostatok vody a lesných plodov.

Dospelé medvede sú v priemere ťažšie a väčšie ako medvedice: samce obyčajne vážia 140 – 320 kg, samice 100-200 kg a majú o čosi menšiu a plochejšiu hlavu. Farba srsti je hnedá s rôznymi odtieňmi od čiernohnedej až po svetlohnedú. Chrup má silný s veľkými očnými zubami. Prsty má zakončené dlhými pazúrami. Má veľmi dobre vyvinutý čuch. Človeka alebo zviera dokáže zavetrit' už na 5 kilometrov. Aj jeho sluch je veľmi dobrý, no na druhej strane nemá až taký dobrý zrak ako iné šelmy a nehybné predmety rozozná iba na menšiu vzdialenosť. Pohybuje naraz obidvoma nohami z jednej strany a preto má kolísavú chôdzu. Na rozdiel od iných šeliem medvede nemajú vyvinutú takmer žiadnu mimiku tváre a ich výraz sa nemení. Kvôli tomu je ťažké zistiť či je pokojný, alebo sa chystá zaútočiť. Aj keď vyzerá ľarbavo, na krátku vzdialenosť dokáže vyvinúť veľkú rýchlosť a ani najrýchlejší bežec mu neutečie. S príchodom zimy, keď začne padať prvý sneh, sa medveď utiahne do svojho brloha, ktorý preňho nie je problém pripraviť. Postačia mu mladé smrečiny, zvalený strom, skalný previs. Do brlohu vchádza zadkom a dáva si pozor, aby zanechal po sebe čo najmenej stôp. Po napadnutí snehu je potom dôkladne utajený a ukladá sa na zimný spánok.

Annamária Kozubová, Martina Mamrillová 8. ročník

Jaguár

Jaguár žije v Strednej a Južnej Amerike. K vplyvom, ktoré podmieňujú budúcnosť jaguára v prírode, patrí okrem iného prenasledovanie ľuďmi, pretože ho považujú za hrozbu pre obyvateľov.

Jaguáre potrebujú pre život lesy, pretože je ich obľúbeným miestom lovenia potravy. Šplhajú na stromy, kde nehybne číhajú na korisť, ktorá prejde pod nimi. Už začali dokonca loviť aj domáce zvieratá. Sú vynikajúci plavci. Zdržujú sa v okolí riek a vo vode dokážu prenášať veľké úlovky. Ich obľúbenou potravou sú ryby. Štyri očné zuby dlhé 5 cm slúžia na usmrtenie koristi, zatiaľ čo ostré trháky umožňujú jaguárovi držať a obrhýzať mäso alebo rozdrviť kosti. Lovia aj v noci, vtedy vidia až sedemkrát lepšie ako človek, majú aj dokonalé priestorové videnie a dobre odhadujú vzdialenosť. Jaguáre lovia viac ako 85 rôznych druhov a využívajú tak naplno rozmanitosť živočíchov žijúcich v dažďových pralesoch.

Sabina Bjalončíková 5. ročník, Annamária Kozubová 8. ročník

Zázračná moc kapusty

Prvá zmienka o kapuste na území Európy sa datuje okolo roku 500 pr. Kr., kedy ju k nám priviezli Kelti. Dnes už existuje viac ako 400 odrôd kapusty, ktoré sa navzájom líšia tvarom listov, pevnosťou a farbou hlávky od bielej cez zelenú až po fialovú a purpurovú.

Zaujímavosťou je, že postupne ľudstvo nanovo zisťuje, že najdokonalejšie lieky nám ponúka samotná príroda. Do tejto kategórie rozhodne patrí aj kapusta. Liečivé účinky má vďaka obsahu dôležitých minerálov a vitamínov. Je bohatým zdrojom vitamínu C, ktorý sa okrem iného významne podieľa na posilňovaní obranyschopnosti organizmu. Zároveň obsahuje betakarotén a vitamíny E, K, B9, vápnik a vlákninu, ktorá pomáha pri tráviacich ťažkostiach. Dokonca podľa niektorých štúdií má práve kapusta schopnosť brániť nás pred vznikom a rastom zhubných nádorov.

Najviac výživných a cenných látok nájdeme v surovej kapuste, ale „vitamínovou bombou“ je aj kvasená kapusta, ktorá je dobrou prevenciou proti chrípke. Práve v zimných mesiacoch by mala byť naša konzumácia kapusty častejšia.

Viktória Želonková 8. ročník

Starostlivosť o zuby

Slovenská komora zubných lekárov odborne podporuje v **mesiaci október** mnohé projekty zamerané na starostlivosť o zuby. Vieme, že každodenná hygiena ústnej dutiny je veľmi dôležitá, pretože najdôležitejším zdrojom zápachu z úst sú mikrobiálne usadeniny na jazyku. Zadná časť jazyka nie je slinami dobre prečisťovaná a nachádzajú sa na nej početné drobné nečistoty, v ktorých sa môžu usádzať baktérie. Optimálne riešenie je aktívne redukovať alebo odstraňovať mikroorganizmy, aby sa odstránil zdroj zápachu. Dosahuje sa to pravidelným čistením ústnej dutiny. Správne používanie zubnej kefkky je prvý krok k zachovaniu zdravých zubov a ďasien. Čistenie zubov zubnou kefkou a pomocou odporúčanej techniky čistenia trvá najmenej dve minúty. Či už používate bežnú, manuálnu zubnú kefkku alebo elektrickú zubnú kefkku, každú štvrtinu úst (vpravo a vľavo hore, vpravo a vľavo dole) by ste si mali čistiť 30 sekúnd.

Dentálni hygienici často odporúčajú aj túto metódu čistenia zubov: Pri čistení vonkajších plôch zubov

vykonávajú krátke, jemné pohyby a kefkou pohybujte smerom hore a dole po povrchu zubov a ďasien. Rovnaký pohyb použite pri čistení žuvacích a vnútorných plôch zubov. Je potrebné dôkladne vyčistiť aj zuby nachádzajúce sa v najzadnejšej časti úst. Nakoniec sa odporúča zubnou kefkou vyčistiť aj jazyk, pretože sa zbavuje mikroorganizmov a baktérií a pomáha udržať svieži dych.

Erika Laindová 5. ročník, Mária Sedlická 8. ročník

Čaj, zdravie a chladné dni

Čaj je popri vode v súčasnosti najčastejšie konzumovaným Nápojom a čajovník patrí medzi najstaršie poľnohospodárske rastliny ľudstva.

Čaj sprevádzal Číňanov skoro od začiatku ich dejín, pokladali ho za najkultivovanejší nápoj. V Japonsku dostalo pitie čaju samostatnú a kultivovanú podobu v podivuhodnom čajovom obrade, pri ktorom má každý úkon, každý aj najmenší pohyb presne určenú úlohu i filozofický význam. V Indii sa odohrávalo dobrodružstvo drsných mužov, ktorí sa vydávali do neznámych končín, aby vysádzali kry čajovníka. Čaj sa stal zlatonosným obchodným artiklom, kvôli čaju sa viedli vojny, vysoké clo na čaj sa stalo zámienkou dokonca na začatie americkej občianskej vojny. Prvými Európanmi, ktorí na začiatku 17. storočia začali používať čaj boli Holanďania, ale až anglický čaj o piatej sa stal pojmom, ktorý vstúpil do kultúrneho povedomia ľudí celého sveta.

Zdravotné účinky pitia čaju sú známe odpradávná. Hlavne **zelený čaj** má blahodárne účinky na ľudský organizmus. Garantujú to mnohé vedecké štúdie, pretože **zaháňa únavu, zvyšuje imunitu tela** voči chorobám, ale aj voči znečistenému životnému prostrediu a radiácii, funguje ako ľahké afrodisiakum, jeho pravidelná konzumácia dokázateľne predlžuje život, pomáha pri prevencii rakovinových ochorení, upravuje vysoký krvný tlak, znižuje cholesterol a hladinu cukru v krvi, spomaľuje procesy starnutia, uvoľňuje toxické látky z tela, uchováva zdravú pleť, je prevenciou tvorby zubného kazu, chráni nás pred vírusmi, zabraňuje infekcii, posilňuje cievy, podporuje činnosť centrálnej nervovej sústavy, osviežuje telo a zbavuje ho únavy a napätia.

Zelený čaj sa vyrába tak, že sa čerstvo nazbierané lístky sa okamžite prudko sušia väčšinou v Číne alebo sa v Japonsku zaparujú horúcou parou. Toto zabraňuje fermentácii, inaktivuje nežiadúce enzýmy a zároveň zachováva zdraviu prospešné antioxidanty.

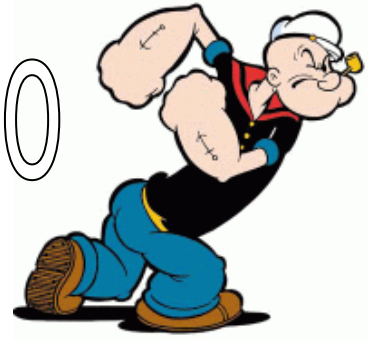
Tieto **antioxidanty**, nazývané polyfenoly, sú základom liečivých účinkov zeleného čaju. Až potom nasleduje zviňovanie. Čaj vyluhovaný z takto ošetrených listov má svetlo zelenú alebo žltozelenú farbu, pretože chlorofyl a triesloviny v listoch sa nezmenili. Zelený čaj má veľmi jemnú vôňu a chuť, ktorá sa možno niekomu môže zdať horká.

Okrem zelených čajov poznáme čierne čaje, či ovocné čaje. **Čierne čaje** sú zdravé, keď sa pijú bez mlieka, pretože mlieko v čaji neutralizuje pozitívne účinky. Tieto čierne čaje znižujú riziko kardiovaskulárnych ochorení a mozgovej príhody. Obsahujú vitamín B1, ktorý prospieva pri duševnej práci k upokojeniu nervov. Čierny čaj obsahuje flór a niektoré minerálne látky, napr. draslík. Triesloviny dodávajú čiernemu čaju jeho typickú chuť. Ak lúhujeme čierny čaj 2-3 minúty, uvoľňuje sa do nálevu kofeín, ktorý povzbudzuje činnosť mozgu, nezaťažuje krvný obeh a srdce. Ak čaj lúhujeme 5 minút (dlhšie sa neodporúča, pretože čaj horkne a tmavne), uvoľnia sa triesloviny, ktoré povzbudzujúci účinok kofeínu tlmia. Upokojujú črevá a žalúdok, podporujú činnosť tráviacich orgánov. **Ovocným čajom** dávajú vôňu a chuť éterické oleje.

Viktória Želonková 8. ročník

Logické okienko

...Špeciálne námornícke logické okienko:

1.úloha:Úloha pre najstarších: Potráp sa s námorníkmi:

Kapitán jednej veľkej lode raz rozprával tento zaujímavý príbeh:

„Plávali sme po rozbúrenom mori. Zo všetkých strán sa na nás valili veľké vlny a hrozilo, že nám potopia loď. Preto som stál pri kormidelníkovi a pozeral ďalekohľadom dopredu. Aby som mal istotu, že sa nič nestane, rozostavil som hliadky aj po bokoch lode. Zrazu sa stala čudná vec. Jeden námorník stál pri zábradlí a pozeral sa na východ. Na druhej strane lode stál iný námorník a pozeral na západ. A obidvaja námorníci sa dobre videli!"

Je to vôbec možné?

Vieš že?..

**...Indonéziu tvorí
17 508 ostrovov?**

2.úloha:Pre najmenších:

Námorník Pepek si v Singapore kúpil 10 fajok, pre každého Z námorníkov jednu.

Neskôr si kúpil ešte 2. Nezabudol ani na kapitána

A jemu kúpil len 3.

- Koľko za ne zaplatil, keď jedna fajka stála 5 dolárov ? =
- Koľko je na palube námorníkov? =

Vieš že?...

**... priemerná dĺžka
života vážky je len
24 hod.???**

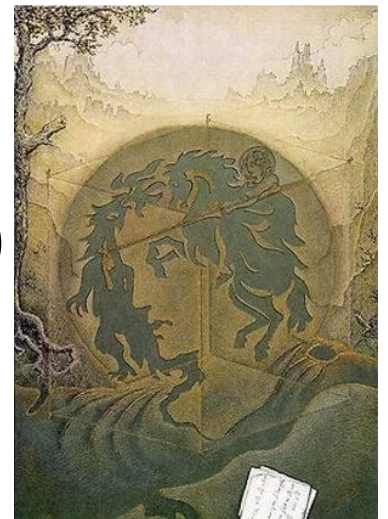
Ešte jedna optická ilúzia:

Aký súboj sa odohráva v tejto hlave
(Sandro Del-Prete?)

Riešenia: 1. Áno, Námorníci stáli chrbtom ku zábradliu a pozerali sa na seba. Kde sa nachádzala loď pritom nezáleží (iba ak neboli na severnom, alebo južnom póli, pravdaže);
2. a) 75 \$ b) 10, pretože dve si kúpil pre seba jednu pre kapitána.;

Vieš, že?...

**... telo človeka sa
skladá z vyše 200
kostí?**

Zasmejme sa...

- ❖ Mamička oznamuje synčekovi: „Jožinko, budúci rok už budeš v druhej triede a to už budeš môcť utierať riad.“ Jožko si na to zamrmle: „Tak to radšej prepadnem.“
- ❖ Na hodine biológie píše žiaci písomku. Učiteľ zbadá, že jeden žiak má ťahák, ale v tom momente žiak ťahák inštinktívne schoval. Učiteľ prišiel ku žiakovi a začal ťahák hľadať. Keď sa mu ho ani po dôkladnej prehliadke nepodarilo nájsť, pýta sa žiaka: „Kde si ho schoval?“ Žiak odpovedá: „Hm, to by som aj ja rád vedel.“

Uhádnime...

- ❖ Modrý klobúk, čo celý svet prikryje.
Čo je to? (Obloha)
- ❖ Dvaja bratia ustavične behajú okolo jedného vŕšku a nikdy sa nemôžu vidieť.
Čo sú to? (Oči)
- ❖ Má väčší chvost ako celé telo, ale pritom to zviera nikdy zo stromu nezletelo.
Čo je to?

Múdrosť ukrytá v pranostikách...

- ❖ Aký november, taký budúci marec.
- ❖ Na Martina medveď líha.
- ❖ Od sv. Martina zahreje len perina.
- ❖ Na svätú Katarínu aj posledné s'ahovavé vtáčiky opúšťajú domovinu.
- ❖ Keď svätý Ondrej na plot mráz posadí, nemusíme sa báť povodní.

- ❖ Sedia malí prváci v školskej lavici a jeden hovorí druhému: „Už len 56 rokov si musíme plniť povinnosti... a potom ideme do dôchodku.“
- ❖ Na hodine náboženstva sa pán farár pýta žiakov, či majú nejaké otázky. Móričko sa prihlási a pýta sa: „Pán farár, kde zaradíme čerta, medzi párnokopytníkov alebo medzi nepárnokopytníkov?“
- ❖ „Mami, ja som taký rád, že sme len traja súrodenci.“ „Prečo?“ pýta sa mamka. Janko odpovedá: „Nedávno som čítal, že každé štvrté dieťa, čo sa narodí na Zemi je Číňan a ja by som nechcel mal brata Číňana.“

Pavol Mamrilla 5. ročník

- ❖ Na veži sedím, ale nie som vták.
Na rukách sa nosím, ale nie som dieťa. Čo je to? (Hodinky)

- ❖ Ako napíšeš štyrmi písmenami „suchá tráva?“ /Seno/

- ❖ Má len jednu nohu, ale veľa kolien. Čo je to? (Steblo)

- ❖ Celý život v kostenej klietke sedí, a predsa to nie je vták. Čo je to? (Srdce)

- ❖ Štípe a pritom nemá zuby.
Čo je to? (Mráz)

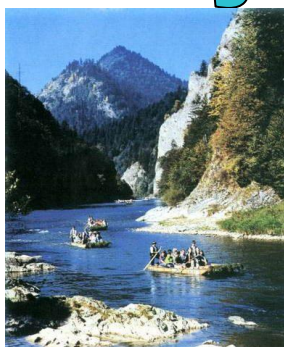
Adam Tešla, Frederika Zajacová 5. ročník

- ❖ Svätá Barbora ťahá sane do dvora.
- ❖ Od Lucie do Vianoc každá noc má svoju moc.
- ❖ Biele Vianoce, zelená Veľká noc.
- ❖ Ak sú dažde, teplo v Hody (vianočné sviatky), nedobrý rok za tým chodí.

Martina Mamrillová 8. ročník

REGIONÁLNE ZAUJÍMAVOSTI

Pieniny (1)

- Názov Pieniny je odvodený od goralského slova „piana“, pretože skaly sú v Pieninách prevažne vápencového pôvodu a keď ich obmývala rieka Dunajec, vytvárali na vode penu. Majú výmeru 100 km², ich dĺžka je 35 km a šírka 5 km.
- Pieniny sú vzácnym nebrúseným diamantom na náhrdelníku prírody a splav na pltiach je nádherný klenot aj vďaka dobovým krojom.
- Pienap je najmenší národný park na Slovensku, ktorý sa nachádza na severnom Slovensku a tvorí ho nielen slovenská časť, ale aj poľská časť Pienin.
- Zamagurské folklórne slávnosti sa konajú v prírodnom amfiteátri Červeného Kláštora každoročne od roku 1976. Počas jedného víkendu sa na javisku vystriedajú desiatky folklórnych umelcov a súborov.
- Geológovia tvrdia, že Dunajec je starší ako Pieniny. Rieka postupne odplavovala mäkké horniny a predpokladá sa, že účinkom rieky sa vytvoril terajší krásny reliéf Pienin. Dunajec preteká na našom území po dĺžke 16 km a môžeme v ňom vidieť približne 16 rozličných druhov rýb. Hladina Dunajca bola najvyššia v roku 1934. Počas storočia sa po Dunajci plavili plte. Poľské historické pramene datujú prepravu po Dunajci od 13. storočia. Najstaršou slovenskou správou o preprave tovaru a ľudí po Dunajci je latinský záznam z roku 1708. Rieka Dunajec slúžila na dopravu materiálu, tovaru, dreva a rybolov. Vodná doprava bola vtedy o dve tretiny lacnejšia ako vodná.
- Pltníci tovar v Poľsku predali aj s plťami a domov sa najčastejšie vracali pešo. Tovar sa po Dunajci splavoval do roku 1948. Potom prepravu nahradila cestná a železničná doprava. Atrakcia splavu riekou Dunajec na pltiach sa traduje od 30. rokov 19. storočia. Čím je voda v Dunajci chladnejšia, tým rýchlejšie sa plte plavia.
- Pôvodné plte pozostávali z dvoch až štyroch vydlabaných kmeňov. Dnešná plť sa skladá z piatich člnov, ktoré majú dĺžku 5,70 m a šírku 45 cm. Na plti sa prepravuje 10-12 ľudí.
- Dôvod na ozdobu plte vpredu čečinou je podľa pltníkov až trojitý:
  1. chráni turistov, aby na nich nešpliechala voda.
  2. zdobí plť, aby bola taká pekná ako dievčatá, čo sa na nej vezú.
  3. v prípade, ak sa niekto začne topiť, aby sa z nej mohol urobiť veniec a hodiť topiacemu ako záchranné koleso.
- Ak sa pltníci doplavili až k Baltskému moru, dostali za goralský klobúk morskú mušľu. Podľa počtu mušlí za klobúkom sa vedelo, koľkokrát bol pltník pri Baltskom mori a aký je skúsený.

Viktória Želonková 8. Ročník

Móda Jeseň 2011

Tento rok prevládajú väčšinou farby drahokamov šmaragdov, zařirov, citrínov. Nič sa nepokazí, keď si zvolíme aj tmavšie odtiene. Taktiež sú moderné kárované sukne, kraťasy, košele. Pletené šály a svetre sú stále in, takže ani na ne nezabúdajte. Dokonca nezaškodia ani chalanom. Pre chlapcov je ešte stále móda najmä štýl Sk8Boy. Skejt do ruky a môžeš ísť. ☺

Móda Zima 2011

Túto zimu budú v móde najme klapky na uši a pletené šály. Určite ti v nich nebude zima. Taktiež je táto zimná sezóna inšpirovaná baletným oblečením, ktoré je známe svojimi telovými tónmi a plet'ovými akcentmi, ale aj svetlou koralovou farbou s kontrastom čiernej a bielej. Látky sú charakteristické ľahkosťou, hebkosťou a jemnosťou. Často ide o pletený tovar, zamatové látky a kožu. Typické sú rôzne overaly, nohavice ležérno-športového vzhľadu, detaily lemované saténom, hrubé a tesné látky. Typickými modelmi sú pohodlné kúsky a športové oblečenie.

Annamária Grigl'áková 8. ročník

Mikuláš

Mikuláš sa narodil v bohatej kresťanskej rodine. V mladosti sa podujal na cestu do Jeruzalema, kde si pozrel zvyšky Kristovho kríža a Kristov hrob. Podľa legendy Mikuláš študoval v Alexandrii, pričom cestou z Alexandrie do Myry údajne zachránil muža, ktorý padol cez palubu. Keď potom loď dorazila do Myry, v meste vyberali nového biskupa, nakoľko predošlý zomrel. Chceli vybrať "muža, ktorý víťazí." Keď sa to dopočul človek, ktorého Mikuláš zachránil, navrhol, aby bol za biskupa vybraný obetavý Nikolaos, ktorý nosí aj meno víťaza (niki znamená víťazstvo, laoi znamená ľud).

Ako biskup pomáhal kresťanom, ktorí boli prenasledovaní počas vlády Diokleciána. Zachránil mnoho odsúdených kresťanov, ktorých vykúpil vďaka svojmu bohatstvu. Na svoje náklady dal postaviť aj nemocnicu. Mikuláš sa stal pre svoje činy obľúbeným biskupom, no ani on neunikol prenasledovaniu, bol zatknutý a na trest čakal vo väzení. Avšak v roku 313 vydal cisár Konštantín Veľký Milánsky edikt, ktorý povoľoval beztrestné vyznávanie kresťanstva a tak bol Mikuláš oslobodený. Po oslobodení sa z neho stal arcibiskup.

Jeho najznámejším činom je zachránenie troch dcér. V meste žila jedna rodina, ktorej otec prišiel o všetky peniaze a jeho tri dcéry si mali na živobytie a veno zarábať ako prostitútky. Keď sa to dozvedel Mikuláš, rozhodol sa im pomôcť. V noci dal do mešca peniaze a položil ich na okno domu, v ktorom rodina bývala. To isté urobil aj ďalšiu noc a majiteľ domu bol zvedavý, kto je ten dobrodinec. Na tretí deň si teda na Mikuláša počkal, keď dával mešec na okno a poďakoval sa mu. Mikuláš mu povedal, aby toto tajomstvo nepreznadal. Každú dcéru dal takto ako veno 100 aureov. Ako symbol Mikulášovej štedrosti nám práve v tento deň „Mikuláš tiež nosí sladkosti.“ Sv. Mikuláš zomrel pokojnou smrťou 6. decembra v roku 330.

Adam Tešľa 5. ročník

Prvý sneh

Napriek krásnej slnečnej jeseni nás už prekvapil prvý sneh, ktorý napadol 7. 10. 2011, ale tak rýchlo ako prišiel, rýchlo sa aj roztopil a opäť pokračovali ďalšie krásne slnečné dni. No aspoň na krátku dobu stihla zima ukázať svoju moc.

*Kristína Koščová
8. ročník*

Tekvicové ikebany

Dňa 12.10.2011 dievčatá na krúžku „Zvyky a tradície v regióne“ zhotovili ikebany z tekvic, pričom okrem rôznych tvarov tekvic použili aj rôzne jesenné plody ako šípky, trnky či okrasné trávy.

Eva Želonková 8. ročník

Koníky zo slamy

Na krúžku „Zvyky a tradície v regióne“ sa 19. 10. 2011 skúšalo opäť niečo nové. Tentokrát dokázali šikovné ruky dievčat vyrobiť zo slamy, drôtikov a vlny zaujímavých „slamených koníkov.“

Erika Laindová 5. ročník

Ozdobné fľaše

Treticu nápadov z krúžku „Zvyky a tradície“ dopĺňa zdobenie fliaš. Žiačky si vyskúšali vyplniť fľaše jesennou úrodou, z ktorej využili fazuľu, hrach, šošovicu, či ryžu. Farebné motívy dosiahli pomerne jednoduchým spôsobom, pri ktorom potrebovali soľ a farebné kriedy, ktoré najemno postrúhali a zmiešali so soľou. Tým dosiahli farebný efekt. Podľa toho akú farebnú kriedu použili, taká farebná soľ im vznikla. Nakoniec fľašu navrchu esteticky dozdobili.

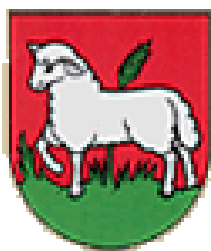
Frederika Zajacová 5. ročník

*Za možnosť tlačiť tento časopis ďakujeme vedeniu školy:
pani riaditeľke Mgr. Anne Sikorjakovej
pani zástupkyni riaditeľky Mgr. Anne Ladižinskej*

Na tomto čísle školského časopisu spolupracovali:

Sabina Bjalončíková, Erika Laindová, Frederika Zajacová, Barbora Bartkovská, Helena Podolská, Adam Tešla, Pavol Mamrilla, Michal Gdovin, Annamária Grigľáková, Annamária Kozubová, Mária Sedlická, Kristína Koščová, Martina Mamrillová, Viktória Želonková, Eva Želonková

*Fotky: Mgr. Marta Kozubová
PaedDr. Katarína Špesová*

*Jazyková úprava: Mgr. Taňa Lichvarová
Úprava obrázkov a textov: PaedDr. Jana Obroktová*

